

THÔNG BÁO

Kết luận của Phó Thống đốc Đào Minh Tú tại Hội nghị trực tuyến về công tác tiền mặt dịp cuối năm và Tết Nguyên đán 2022

HÒA TỐC

Ngày 08/12/2021, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) tổ chức Hội nghị trực tuyến về công tác tiền mặt do Phó Thống đốc thường trực Đào Minh Tú chủ trì. Tham dự Hội nghị có đại diện lãnh đạo các đơn vị: Cục Phát hành và Kho quỹ, Văn phòng NHNN, Vụ Tổ chức cán bộ, Vụ Kiểm toán nội bộ, Vụ Thanh toán, Vụ Tài chính – Kế toán, Vụ Truyền thông, Vụ Pháp chế, Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng, Sở Giao dịch và đại diện lãnh đạo 63 NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố; Lãnh đạo các ngân hàng thương mại: Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam, NHTMCP Đầu tư và Phát triển Việt Nam, NHTMCP Công thương Việt Nam, NHTMCP Ngoại thương Việt Nam, NHTMCP Quân đội, NHTMCP Hàng Hải Việt Nam, NHTMCP Kỹ thương Việt Nam, NHTMCP Việt Nam Thịnh Vượng và đại diện lãnh đạo Trung tâm xử lý tiền mặt của một số ngân hàng.

Sau khi Cục trưởng Cục Phát hành và Kho quỹ báo cáo tình hình thực hiện công tác tiền mặt, đảm bảo an toàn kho quỹ trong hệ thống ngân hàng và các đơn vị tham gia ý kiến, Phó Thống đốc Đào Minh Tú kết luận và chỉ đạo như sau:

Trong thời gian qua, tình hình dịch Covid-19, thiên tai đã tác động sâu rộng đến mọi mặt kinh tế - xã hội, ảnh hưởng đến công tác điều hòa, điều chuyên, cung ứng tiền mặt ra lưu thông và an toàn kho quỹ. Cùng với công tác khắc phục khó khăn và triển khai quyết liệt các giải pháp phòng, chống dịch, các đơn vị trong hệ thống đã nỗ lực triển khai thực hiện nhiệm vụ, giải pháp đề ra, bám sát định hướng, chỉ đạo của NHNN đảm bảo giao dịch tiền mặt thông suốt, không địa phương nào để xảy ra tình trạng thiếu tiền mặt trong lưu thông, hạn chế thấp nhất các nguy cơ có thể xảy ra rủi ro trong hoạt động an toàn kho quỹ. Cục Phát hành và Kho quỹ cùng NHNN chi nhánh các tỉnh, thành phố đã chủ động, kịp thời xử lý các vướng mắc, khó khăn trong công tác cung ứng, điều hòa và phát hành tiền mặt, đảm bảo phù hợp yêu cầu thực tế trong các thời điểm bội thu hoặc bội chi. Công tác thu, đổi, tuyển chọn, phân loại tiền không đủ tiêu chuẩn lưu thông đã được các đơn vị quan tâm hơn, số lượng tiền cũ, rách thu hồi về hệ thống NHNN tăng 17% so với cùng kỳ năm trước.

Tuy nhiên, lượng tiền mặt thu, chi qua quỹ ngân hàng tiếp tục tăng cao; khối lượng công việc liên quan đến giao nhận, kiểm đếm, phân loại, bảo quản, vận chuyển rất lớn. Cơ cấu đồng tiền trong lưu thông còn nhiều bất cập, tiền mệnh giá lớn chiếm tỷ trọng cao (đặc biệt là loại 500.000 đồng); trong khi tiền mệnh giá nhỏ chỉ ra lưu thông giảm so với cùng kỳ năm 2020, có thể dẫn đến tình trạng khan hiếm tiền mệnh giá nhỏ phục vụ nhu cầu thanh toán của nền kinh tế. Trách nhiệm của tổ chức tín dụng (TCTD) trong công tác thu, đổi, phân loại, tuyển chọn tiền chưa được thực hiện đầy đủ; hiện tượng TCTD chỉ tuyển chọn tiền nộp về NHNN, không thực hiện tuyển chọn tiền thu nhận từ lưu thông vẫn diễn ra. Qua công tác kiểm tra thường xuyên và đột xuất tại các đơn vị trong Ngành cho thấy còn nhiều tồn tại, bất cập trong công tác an toàn, kho quỹ. Những tồn tại, hạn chế này xuất phát từ nhiều nguyên nhân khách quan và chủ quan, trong đó nguyên nhân quan trọng là lãnh đạo một số NHNN chi nhánh và Ngân hàng thương mại chưa quan tâm sâu sát đến công tác tiền mặt, kho quỹ, cán bộ nghiệp vụ của một số Ngân hàng thương mại còn thiếu trách nhiệm và chưa được tập huấn đầy đủ kỹ năng nghiệp vụ về công tác kiểm đếm, phân loại nhận biết tiền thật, giả, ... Nguyên nhân, tồn tại này cần được các đơn vị trong ngành thẳng thắn nhìn nhận, rút kinh nghiệm để hạn chế thấp nhất những nguy cơ, rủi ro mất an toàn tài sản, ảnh hưởng đến uy tín ngành Ngân hàng, đảm bảo cơ cấu và chất lượng tiền mặt trong lưu thông.

Nhằm nâng cao tính an toàn và hiệu quả trong công tác tiền mặt và an toàn kho quỹ, Thủ trưởng các đơn vị cần tiếp tục quan tâm quán triệt, làm tốt các nhiệm vụ sau:

I. Nhiệm vụ chung

1. Cần quán triệt nghiêm túc chủ trương của Ban lãnh đạo NHNN trong công tác phát hành tiền mặt, kho quỹ: (i) đáp ứng đủ số lượng, giá trị tiền mặt và cơ cấu tiền mặt trong lưu thông, đáp ứng yêu cầu thanh toán của nền kinh tế; (ii) tiếp tục nâng cao chất lượng và làm sạch đẹp đồng tiền Việt Nam; (iii) tiếp tục nghiên cứu đổi mới cơ chế quản lý, giao dịch tiền mặt của NHNN với TCTD theo hướng chuyển dần sang phương thức dịch vụ; (iv) từng bước hạn chế sử dụng tiền mặt và tăng cường thanh toán không dùng tiền mặt trong nền kinh tế.

2. Tiếp tục nâng cao ý thức, trách nhiệm của các đơn vị trong toàn ngành (bao gồm cả các đơn vị thuộc NHNN và TCTD), đặc biệt là người đứng đầu đơn vị, tổ chức trong công tác cung ứng tiền mặt và đảm bảo an toàn kho quỹ.

3. Tăng cường tính kỷ luật, kỷ cương trong điều hành, chấp hành các quy định về giao dịch tiền mặt, an toàn kho quỹ; tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra của NHNN, kiểm tra nội bộ của các TCTD, có chế tài xử lý cụ thể đối với tập thể, cá nhân có sai phạm trong việc buông lỏng quản lý, thiếu trách nhiệm, gây rủi ro, thiệt

hại cho đơn vị; bổ sung kết quả thực hiện công tác tiền mặt và an toàn kho quỹ vào tiêu chí xem xét, đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ hàng năm của tập thể, cá nhân liên quan.

4. Tăng cường các biện pháp đẩy mạnh công tác tuyển chọn, thu hồi tiền mặt nhằm nâng cao chất lượng đồng tiền trong lưu thông; đẩy mạnh trang bị máy móc, thiết bị kiểm đếm, tuyển chọn trong công tác tiền tệ kho quỹ để nâng cao năng suất lao động, giảm dần lao động thủ công và đảm bảo an toàn kho quỹ.

II. Nhiệm vụ cụ thể

1. Đối với các đơn vị trụ sở chính NHNN

1.1. Rà soát các quy định liên quan đến cơ chế quản lý tiền mặt (các khâu in ấn, phát hành, cung ứng tiền) và công tác an toàn kho quỹ; kịp thời sửa đổi, bổ sung các quy định, nội dung để vừa đảm bảo an toàn vừa đổi mới, nâng cao tính hiệu quả, giảm bớt quy trình, thời gian xử lý trong quá trình luân chuyển, giao dịch tiền mặt, đảm bảo phù hợp với điều kiện thực tế và yêu cầu phát triển.

Dự thảo trình lãnh đạo NHNN ký văn bản gửi Bộ Công an đề nghị phối hợp chỉ đạo các cơ quan công an địa phương tăng cường các biện pháp hỗ trợ TCTD trên địa bàn trong việc phòng, chống, truy bắt trộm, cướp tại các chi nhánh và phòng giao dịch.

Cục Phát hành và Kho quỹ phối hợp với các đơn vị liên quan thực hiện.

1.2. Rà soát, ban hành các quy định về kiểm đếm, giao nhận tiền mặt, các quy định về ủy quyền tham gia Ban quản lý kho tiền, kiểm kê trong điều kiện dịch Covid-19 diễn biến phức tạp; hướng dẫn, tạo điều kiện các đơn vị triển khai thống nhất trong toàn hệ thống, tránh rủi ro gây mất an toàn tài sản có thể xảy ra.

Cục Phát hành và Kho quỹ phối hợp Vụ Kiểm toán nội bộ và các đơn vị có liên quan thực hiện.

1.3. Chủ động điều hòa, điều chuyển tiền mặt kịp thời, không để xảy ra tình trạng thiếu tiền mặt nói chung và tiền mệnh giá nhỏ nói riêng tại các tỉnh, thành phố; Khẩn trương triển khai phương án cung ứng tiền mặt phục vụ Tết Nguyên đán Nhâm Dần 2022 theo kế hoạch đã được Thống đốc phê duyệt, đảm bảo khoa học, hợp lý. Đẩy nhanh tiến độ triển khai, đưa vào sử dụng các kho tiền trung chuyển ngay từ đầu năm 2022.

Cục Phát hành và Kho quỹ đầu mối thực hiện.

1.4. Thành lập các đoàn kiểm tra định kỳ và đột xuất, phúc tra tại các đơn vị NHNN chi nhánh và TCTD; đánh giá mức độ chấp hành, vi phạm, khắc phục sai phạm của các đơn vị sau mỗi đợt thanh, kiểm tra. Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân

hàng đưa công tác tiền mặt (việc chấp hành quy định về cơ cấu tiền chi ra lưu thông, cơ cấu tiền tiếp quỹ ATM, thu hồi, tuyển chọn tiền không đủ tiêu chuẩn lưu thông, an toàn kho quỹ) vào nội dung thanh tra chuyên ngành của các đối tượng thanh tra chuyên ngành theo danh mục các cuộc thanh tra năm 2022 đính kèm Quyết định số 1912/QĐ-NHNN ngày 25/11/2021. Trong năm 2022, Vụ Kiểm toán nội bộ thực hiện kiểm toán theo kế hoạch được Thống đốc giao, đồng thời tăng cường kiểm tra đột xuất công tác tiền mặt và an toàn kho quỹ tại Sở Giao dịch, NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố; Cục Phát hành và Kho quỹ tập trung kiểm tra các ngân hàng thương mại.

Cơ quan Thanh tra, giám sát, Vụ Kiểm toán nội bộ, Cục Phát hành và Kho quỹ phối hợp thực hiện.

1.5. Tiếp tục nghiên cứu, đề xuất các giải pháp tăng cường tuyển chọn, phân loại tiền không đủ tiêu chuẩn lưu thông. Rà soát, đề xuất ban hành mới chế tài xử lý vi phạm trong công tác tuyển chọn, phân loại tiền áp dụng đối với các đơn vị liên quan thuộc NHNN và TCTD.

Cục Phát hành và Kho quỹ phối hợp các đơn vị liên quan thực hiện.

1.6. Hàng năm, Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng, Cục Phát hành và Kho quỹ, Vụ Kiểm toán nội bộ gửi kết quả thanh tra, kiểm tra, kiểm toán việc chấp hành quy định về an toàn kho quỹ tại các đơn vị cho Vụ Tổ chức cán bộ làm cơ sở cho việc đánh giá, xếp loại lao động hàng năm đối với tập thể và cá nhân có liên quan thuộc NHNN.

Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng, Cục Phát hành và Kho quỹ, Vụ Kiểm toán nội bộ, Vụ Tổ chức cán bộ thực hiện.

2. Đối với Sở Giao dịch, NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố

2.1. Chủ động nắm bắt nhu cầu tiền mặt trên địa bàn; phối hợp chặt chẽ với Cục Phát hành và Kho quỹ trong công tác điều hòa, điều chuyển tiền mặt. Nếu xảy ra tình trạng bội chi tiền mặt đột biến, cần kịp thời xác định nguyên nhân và báo cáo về NHNN (Cục Phát hành và Kho quỹ).

2.2. Có kế hoạch thu, chi tiền mặt cho TCTD, Kho bạc Nhà nước trên địa bàn, đảm bảo khoa học, hợp lý; tạo điều kiện thuận lợi cho TCTD nộp, rút tiền mặt, đặc biệt là trong dịp cao điểm Tết Nguyên đán.

2.3. Thực hiện nghiêm túc các quy định đảm bảo an toàn kho quỹ (như quản lý kho tiền, các quỹ tiền mặt, kết sắt, giao dịch tiền mặt...); tăng cường công tác chỉ đạo kiểm tra việc tuyển chọn tiền không đủ tiêu chuẩn lưu thông của NHNN và các chi nhánh TCTD.

2.4. NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố tiếp tục đẩy mạnh triển khai công tác thanh tra, kiểm tra định kỳ, đột xuất các ngân hàng thương mại trên địa bàn về cơ cấu tiền chi ra lưu thông, cơ cấu tiền tiếp quỹ máy rút tiền tự động (ATM), công tác tuyển chọn, phân loại tiền và an toàn kho quỹ; kiên quyết xử lý các vi phạm và yêu cầu các đơn vị chấn chỉnh các sai phạm phát hiện qua thanh tra, kiểm tra theo đúng quy định của pháp luật.

2.5. Tiếp tục thực hiện nghiêm quy định không chi tiền mệnh giá 500.000đ vượt quá 60% giá trị mỗi khoản chi cho TCTD (cả trong dịp cuối năm và giáp Tết Nguyên đán).

2.6. Đối với các loại tiền mệnh giá nhỏ từ 20.000 đồng trở xuống, ưu tiên chi tiền đã qua lưu thông; trường hợp trong kho quỹ không còn tiền đã qua lưu thông, các đơn vị được phép chi tiền mới in bất kể thời gian nào trong năm (kể cả dịp Tết), nhưng nghiêm cấm chi cho nhu cầu đổi tiền mới in của các tổ chức, cá nhân. Theo dõi để phát hiện kịp thời và có hình thức xử lý nghiêm trường hợp cán bộ thuộc NHNN và TCTD có hành vi lợi dụng, tiếp tay cho việc đổi tiền mệnh giá nhỏ mới in phục vụ các hoạt động dịch vụ đổi tiền hưởng lợi và phục vụ các nhu cầu đi lễ hội, đền chùa trong là dịp Tết âm lịch cũng như trong cả năm.

2.7. NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố làm việc và phối hợp với cơ quan công an địa phương tăng cường hợp tác hỗ trợ an ninh phòng, chống, xử lý trộm, cướp tại các chi nhánh, phòng giao dịch của các TCTD trên địa bàn.

3. Đối với các tổ chức tín dụng

3.1. Chấp hành nghiêm túc các quy định, chỉ đạo của NHNN về giao dịch, vận chuyển, phân loại, tuyển chọn tiền, tồn quỹ, đảm bảo an toàn kho quỹ. Đảm bảo đầy đủ cơ sở vật chất phục vụ công tác kho quỹ, bộ phận kiểm đếm, giao dịch tiền mặt và đóng gói (bao tiền, bó tiền)... Tăng cường kiểm tra tồn quỹ, kiểm tra các điều kiện cơ sở vật chất đảm bảo an toàn kho quỹ tại các chi nhánh, phòng giao dịch trong hệ thống.

3.2. Chủ tịch Hội đồng thành viên/Chủ tịch Hội đồng quản trị của TCTD cần quán triệt và chỉ đạo các đơn vị trong hệ thống nâng cao ý thức, tinh thần trách nhiệm và chấp hành nghiêm chủ trương đảm bảo cơ cấu mệnh giá trong công tác thu, chi tiền mặt, công tác tuyển chọn, phân loại tiền không đủ tiêu chuẩn lưu thông. Coi đây là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác thu, chi tiền mặt trong thời gian tới.

3.3. Chủ động xây dựng kế hoạch thu, chi tiền mặt, cân đối cơ cấu mệnh giá chi cho khách hàng theo đúng quy định của NHNN và phù hợp thực tế của đơn vị, đảm bảo giao dịch tiền mặt thông suốt dịp cuối năm và giáp tết Nguyên đán. Tăng cường chi tiền mệnh giá nhỏ ra lưu thông thông qua việc chi tiền mặt cho khách

hàng rút tiền tại quầy giao dịch và qua máy ATM. Nghiêm cấm việc TCTD rút tiền lẻ tại NHNN nhưng không chi ra lưu thông mà lại nộp về NHNN. Phối hợp với NHNN xác định nguyên nhân trong trường hợp bội chi tiền mặt đột biến.

3.4. Thực hiện đúng quy định của NHNN tại văn bản số 1097/NHNN-PHKQ ngày 03/10/2005 về cơ cấu các loại tiền tại máy ATM và công văn số 6726/NHNN-PHKQ ngày 31/8/2009 về việc tăng cường đưa loại tiền 10.000đ và 20.000đ vào lưu thông.

3.5. Tăng cường công tác tuyển chọn, phân loại tiền không đủ tiêu chuẩn lưu thông; xác định rõ trách nhiệm của đầu mối giao dịch tiền mặt với NHNN, chi nhánh thành viên, Trung tâm dịch vụ ngân quỹ trong công tác tuyển chọn, phân loại tiền.

Thừa lệnh Thống đốc, Văn phòng NHNN thông báo tới các đơn vị liên quan để triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Ban lãnh đạo NHNN (để báo cáo);
- Các đơn vị dự họp (để thực hiện);
- Các TCTD, chi nhánh các ngân hàng nước ngoài (để thực hiện);
- Lưu: VT, VP2 (L.T.T.An).

**TL. THỐNG ĐỐC
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Trần Anh Tuấn